

יהדות באהבה

להרתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

נכון לעכשיו

הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים

מצוה בשבת שלפני פורים לקרוא את פרשת "זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים". ומה הוא עשה לנו "אשר קרך בדרך ויונב בך כל הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגע" (דברים כה יח). רש"י מפרש 'קרך' מלשון קר וחם, ציננך והפשיך מרתיחתך שהיו כל האומות יראים להילחם בכם, ובא זה והתחיל והראה מקום לאחרים. משל לאמבטי רותחת שאין כל בריה יכולה לירד בתוכה, בא בן בליעל אחד קפץ וירד לתוכה, אף על פי שנכוה, הקרה (קירר) אותה בפני אחרים...".

ביציאת מצרים, ישראל והאומות אשר ראו את ניסי יציאת מצרים וקריעת ים סוף, הכירו וידעו שעם ישראל אכן בנו הבכור של בורא העולם - ואוי לו למי שיתנכל להם וילחם בם, עד שפחד ואימה ושיתוק אחוזו באומות העולם, ככתוב בשירת היס: "שמעו עמים ירגזון חיל אחז יושבי פלשת אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד, נמוגו כל יושבי כנען תיפול עליהם אימתה ופחד בגדול זרועך ידמו כאבן" (שמות טו). בא עמלק והטיל ספק בלבם של אומות העולם וגם בחלקים בעם ישראל - האם באמות ישראל הם העם שהשייך בחר בו? האם באמת אי אפשר להילחם בישראל ולהרע להם? עמלק, מטרתו להכניס ספק בלב, ספק בייחודו ובמעלתו של עם ישראל. לכן גימטריה של עמלק = 240 כגימטריה של ספק = 240.

עמלק שהוא מצאצאי עשו הרשע אשר כידוע שונא לישראל, ניסה למלא את צוואתו של עשיו השונא אותנו שנאת מוות. אבל שורשו מתחיל בנחש הקדמוני שהטיל את זוהמת הספק בלבם של אדם וחווה באוכלם מעץ הדעת טוב ורע, האם באמת האלקים ברא עולם טוב או אולי העולם שאנו חיים בו הוא רע - מה הביא לעצבות המאפילה על הנשמה ועל האנושות כולה. הנחש רצה לכבות את אור ה' בעולם, כך גם עמלק מטרתו לכבות את אור השייך בעולם המתגלה דרך עם ישראל.

נכון לעכשיו עלינו לזכור שגם בדורנו קמו וקמים ממשכי דרכו של עמלק, שונאי ישראל, שמטרתם להשמיד את ישראל ח"ו כהמן הרשע, ולהטיל ספק בלבם של ישראל ואומות העולם בייחודנו כעם הנבחר על ידי בורא עולם במטרה להביא אור וטוב לעולם. עלינו להמשיך מתוך אמונה שלמה בצדקת דרכנו, כשם שיהושע בן נון נלחם וניצח את עמלק, כך תתקיים בנו ההבטחה האלקית שניתנה ליהושע ככתוב "ויאמר ד' אל משה כתב זאת זיכרון בספר ושים זאת באזני יהושע כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים... כי יד על כס י-ה מלחמה לד' בעמלק מדור דור" (שמות טו).

בברכת פורים שמח

הדלקת נרות: י-ם 17:06 ת"א 17:24 חיפה 17:16
מוצאי שבת: י-ם 18:20 ת"א 18:22 חיפה 18:21

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

עד היכן ראוי לחקור

הרב ראובן פיירמן | 2

ויקרא - המקרה ועמלק

הסוד המופלא הטמון במגילה

הרב אורן טרבליס | 3

מה ראתה אסתר?

הרב זיו רוח | 4

אף ילד לא נשאר מאחור!

הרב יונה גודמן | 6

מגילה לגמילה מלגימה

על התמכרויות והקשרן לפורים

הרב ליאור לביא | 5

"באחד באדר
משמיעין
על השקלים"

זכר למחצית השקל ומתנות לאביונים
נותנים גם השנה למכון מאיר
ושותפים לזיכוי הרבים וקירוב לבבות

לתרומות באתר או בטלפון 02-6461328 *2331 meirtv.com

צילום: אורן טבריה

פרשת ויקרא שבת זכור

אורות הפרשה

הרב חגי לונדין ר"מ במכון מאיר

פרשת ויקרא עוסקת בשאלה כיצד נפתחים לדבר ה'. קול ה' קורא לנו, כיצד נותנים לו להיכנס? למרבה הפלא הדבר שבה נפתחים לדבר ה' איננה רק באמצעות מחשבות מופשטות אלא גם באמצעות מעשים מפורטים - קרבנות. הקרבנות הנם מערך של מעשים מוגשמים מאוד ומפורטים מאוד - שחיטה, דם, זריקת איברי בהמה וכדומה. ישנם קרבנות שונים המכוונים למצבים השונים של החיים - חטאת, אשם, עולה וכו'. בשביל להתקרב לבורא עולם יש להקריב קרבן, כלומר לוותר על יסודות נמוכים לצורך הופעה של יסודות עליונים יותר. דחיית סיפוקים היא גם סוג של קרבן.

לעומת הנכונות לשלם קרבן, להתמסר באופן מוחלט לדבר ה' למרות המחירים שהדבר הזה דורש - קיימת מציאות של עמלק. עמלק הוא הספקנות, הקרירות, הציניות, חוסר הנכונות להתמסר לדבר ה' בזמן שיאתה עייף ויגע ולא ירא אלוקים. בשבת זכור אנו מקריבים קורבנות מצד אחד, ומוחים את עמלק מצד שני. כאשר אנו זוכרים למחות את שמו של עמלק אנו למעשה מתקריבים לה'. נפרדים מהקרירות ומאמצים חמימות והתמסרות של הקרבת קרבן.

לדבר תורה מצולם שבועי נא לשלוח וואטסאפ 0545753771

עד היכן ראוי לחקור

מדברים אמונה

הרב ראובן פיימן ר"מ במכון מאיר

חלק גדול מלימוד האמונה נעשה באמצעות שאילת שאלות. התבוננות בעולם ובתורה מעוררת אצלנו באופן טבעי דברים שהיינו רוצים לברר ולהבין טוב יותר. הנטייה להעמיק ולהפעיל את החשיבה בלימוד התורה היא נטייה מצוינת, וכל רצון שמתעורר לבירור, הוא הזדמנות להעמיק ביסודות האמונה ומתוך כך להכיר טוב יותר את מי שאמר והיה העולם. ישנן דתות שבהן השדר הוא שיאסור לשאול שאלות. אלא לקבל באמונה עיוורת. ביהדות, ההפך הוא הנכון, במתן תורה הוספנו לאחר הינעשה. גם את היונשמע'. בעקבות חז"ל (בר"ר לב, ג), ניתן להמשיל, שמוכר כדים גרוע אומר לכל המבקרים בחנותו 'לא לגעת. ואילו קדר טוב מתהלך בחנותו כשבדו מוט ברזל, והוא מכה בקדרותיו כדי להוכיח את חוזקו. ואמנם, ישנם חלקים נסתרים בתורה

המתאימים רק למי שראוי להם. כמו כן ישנם חלקים שבהם נצטוונו שלא לחקור "כל המסתכל בארבעה דברים, ראוי לו כאילו לא בא לעולם, מה למעלה, מה למטה, מה לפניו, ומה לאחוריו". דברים אלה, מסביר הרמב"ם (מו"נ א, לב), הם דברים מסוג כזה שבאופן עקרוני אין בכוח השכל האנושי לדעתם, או שאדם ספציפי אינו מסוגל לתפוס אותם, וממילא רק נזק יכול לצאת מלנסות להבין אותם בכוח. אך את הדברים שאדם כן יכול לתפוס ולהשיג באופן עקרוני, ראוי לו שיתאמץ ככל יכולתו לדעת ולהבין עד הסוף. כיצד יידע אדם מהם הדברים שאותם יש להתאמץ ולהבין, ומהם הדברים שבהם הוא צריך לסגת לאחור ולעצור? לצורך כך יש להתייץ עם רב, וכל אחד צריך שיהיה לו רב שמכיר אותו ויודע להדריך אותו בהדרכות ישירות המותאמות לו.

/// מהנעשה במכון מאיר

יום הורים לתלמידי מכון מאיר

בסיומ 'והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם', התקבצו ההורים של תלמידי מכון מאיר מכל רחבי הארץ. ההורים הכירו את הצוות החינוכי של המכון המלווה את התלמידים. תגובת ההורים היתה חמה, אף שחלק מההורים אינם שומרים תורה ומצוות, הם הביעו את הערכתם על השינוי שחל בילדיהם בכיבוד אב ואם, והדגישו שהם רואים חשיבות רבה בדרך של אהבת הארץ בשילוב שיבה ליהדות. הרב דב ביגון בירך את ההורים ואת התלמידים שיזכו לשמחות יחד בהמשך הדרך, בחתונות ובבריתות....

פינת ההלכה

הרב יוסף צבי רימון
יו"ר סולמות, רב אזורי גוש עציון

האם מותר להעביר את הפלאפון למצב 'שקט' באמצע תפילת עמידה?

אדם שנזכר לאחר שהתחיל תפילת עמידה שלא העביר את הפלאפון שלו למצב שקט, האם יכול לעשות זאת בעת תפילתו?

תשובה: מעיקר הדין אסור להפסיק כלל באמצע תפילת שמונה עשרה כמבואר בגמרא (ברכות ל:). "אפילו המלך שואל בשלומו לא ישיבנו, ואפילו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק". אומנם, מצינו שהפוסקים התירו במקרים מסוימים להפסיק בתפילה לצורך ריכוז. לדוגמה, השערי תשובה מביא בשם הברכי יוסף (סי' קד ס"ק א) שמותר להשתק תינוק בוכה באמצע התפילה באמצעות רמזיות, מכיוון שההפסקה היא כדי שיוכל להתכוון בתפילה. להלכה, נראה שכאשר ההפסקה מונעת מהאדם להתרכז, מותר לו לעשות מעשה קל כדי לחזור ולהתרכז. אולם, אם האדם מתכוון בתפילה, אסור לו להפסיק כלל אפילו למנוע טרדה.

לכן, ככלל יש להעביר את הטלפון למצב שקט לפני התפילה. אולם, כאשר אדם מתפלל במניין והטלפון שלו עלול לצלצל, מותר לו להעביר אותו למצב שקט, מכיוון שכרגע הוא אינו יכול להתרכז בגלל החשש שיתקשרו אליו, וכן יש חשש לפגיעה בכוונת שאר המתפללים. יש להוסיף שכאשר מעבירים את הטלפון למצב שקט יש לעשות זאת כאשר הוא מפסיק להתפלל, בין ברכה לברכה, ובאופן נסתר.

ליהודים הייתה אורה "אורה זו תורה"

הציבור מוזמן

ליום עיון בנושא הפורים

שיתקיים במכון מאיר, בבית המדרש הישן
ביום שלישי י"ב באדר ב' החל מהשעה 12:30
בחסות משפחת ונגרובסקי לע"נ האם שרה ע"ה

בתוכנית: הרב מאיר טויב, הרב אשר בוחבוס, הרב אריה מרז, הרב יואב מלכא, הרב שמעון בן-ציון, הרב יורם אליהו, הרב דוד ג'יאמי, הרב צבי נחשוני

פרטים מלאים באתר מכון מאיר

זה אות ולימוד לדורות כאשר ירימו את לבבם לאביהם שבשמים וגבר ישראל, וכאשר יניח ידו וכן לב ישראל מרוב טובה, אז וגבר עמלק. והמצווה "ותמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח", באה, **"כדי שזכור להתחזק באמונה בהשגחת ה' גם בהליכות עולם בדרך הטבע"**. יש מנהיג לבירה, והכל ממנו ולא מאתנו.

לאחר המלחמה מצווה ה' את משה לכתוב זאת זיכרון לספר וללמד את יהושע, "כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים". לכאורה כבר אין את עמלק ומה יש כאן לזכור? שואל הנצי"ב, אלא יש כאן עניין נוסף, עמלק הוא ראשית גויים השונא את השגחת ה' תכלית שגחה **"והבטיח הקב"ה כי תגיע השעה שימחה את זכר עמלק היינו את תכלית תעודתו"**, שהוא רוצה לומר שהעולם וכל מהלכו הטבעי הוא מתנהג בלי השגחה. רעיון זה, אומר הקב"ה, יהיה נשכח מאומות העולם ויהי ה' למלך על כל הארץ **"וזהו ימות המשיח שיגיע במהרה בימינו"**. את כל התורה משה כתב, אבל כאן מהציווי של ה' למשה לכתוב זאת בספר, אנו לומדים שעלינו לזכור עניין זה באופן מיוחד **"כי הוא תכלית המבוקש שימלא כבוד ה' את כל הארץ, ועלינו להאמין כי עוד תבוא זה השעה והיא ביאת המשיח"**.

"ויבוא עמלק וילחם עם ישראל בריפדים". ולמה לא נאמר רק וילחם עמלק עם ישראל? אומר הנצי"ב שתי רעות עשה עמלק, האחת שהתלוצץ מישראל, התלוצץ מכל עניין היהדות כנאמר בפסוקים שנקרא השבת 'אשר קרך בדרך' - **"שהקרה כמה מישראל מאמונת ה' ותורתו הקדושה"**. ואחר כך 'ויזנב בך' שאותם היהודים שנתקרו מיהדות, היו רשעי ישראל עוזרים לעמלק, לזנב גם את אותם אלו שהיו עובדים את ה' במצוות ה' מלומדה ללא רגשי קודש. ועוד הוא נלחם בישראל, **"היינו עם כלל היהדות, שרצה להסיר הרבה אנשים מהיהדות"**, וזה היה העונש על כך שנכנסו לספק 'היש ה' בקרבנו' שחשבו שברגע שהם לא ראויים להנהגה נסית, אזי הם ככל הגויים בית ישראל וה' לא משגיח עליהם באופן מיוחד.

לכן קורא משה ליהושע ואומר לו בחר אנשים וצא להילחם בעמלק **"רצה משה רבינו להראות לישראל כוח השגחת ה' עליהם גם בלי נס נגלה, לכן סידר מלחמה זו בדרך הטבע"**. אבל כיוון שזו לא תכונתו של משה הוא קרא ליהושע שיכין אותם, יהושע בחר אנשים שמסוגלים להילחם במלחמה טבעית, יוצא למלחמה ומנצח, "משום שהשתעבדו לבם לאביהם שבשמים". מכוח שהריים משה ידינו כיוונו לבם לאביהם שבשמים **"והיה**

כדי להבין את מצוות זכירת עמלק ומחיתו, יש להבין תחילה, מדוע בא עמלק להילחם בישראל? קדמה לבואו של עמלק המריבה שרבו בני ישראל עם משה כאשר צמאו למים. משה מכה בסלע ומוציא להם מים, נאמר בתורה "ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב בני ישראל ועל נסותם את ה' לאמר **"היש ה' בקרבנו אם אין"**". שואל הנצי"ב, הרי זה פלא, איך הסתפקו בדבר זה אחרי שראו כל-כך הרבה נסים ועמוד אש וענן מלווים אותם ועוד? אלא שאלתם הייתה, אנחנו מאמינים כעת שה' אתנו ועושה לנו נסים, אבל כל זה בזכות משה רבנו, והוא לא לעולם יישאר אתנו. **"ועל דבר זה הסתפקו היש ה' בקרבנו בלי כוחו של משה, (והאם ה') משגיח עלינו בהליכות הטבע"**. הם לא היו בטוחים שכאשר יהיו בלי משה הם יזכו להשגחה מלאה מאת ה' בהליכות הטבע, ועוד הייתה שאלתם, האם ה' יודע מה בקרבנו, האם ה' יודע מה בקרבם אם הם צמאים או לא, כך נאמר במדרש רבה: **"היש ה' בקרבנו, במעיים שלנו"**. אומר הנצי"ב שתי שאלות אלו תלויות זו בזו, **"אם הקב"ה יודע מחסור כל אדם, ממילא מובן שיכול לתקנו בהשגחתו אע"פ שאינו ראוי (האדם) לנס נגלה"**.

מיד אחרי פרשה זו, נאמר בסוף בשלח (וי, ח),

ויקרא - המקרה ועמלק הסוד המופלא הטמון במגילה

לומק הפרשה

הרב אורן טרבלסי ר"מ במכון מאיר

זו שחוללה את כל המאורעות וכל המקריות הייתה מושגת. האלי"ף שמאחדת את הכול לתוכנית כוללת עם מטרה ורצון הסתתרה בין כל האירועים והובילה לייעודם. וכך כותב הבני יששכר: "נתוודע לכל באי עולם כי יד ה' עשתה זאת ולא נסתפק שום בן אדם לומר שהיה העניין הזה במקרה". ר' צדוק³ כותב שמחית עמלק בפורים היא מחיית תפיסת המקריות: להבין ש"המקרה גם כן מהשם יתברך ועל ידי זה הוא עיקר ניצוח עמלק". **בתפיסה העמלקית הקשר בין הקב"ה לעולם הוא מקרי לכן צורת ההתגלות המתאימה היא "ויקר". לעומתם ה' מתגלה לישראל בחביבות ב"ויקרא". קריאה שרואה את יד ה' העומדת מאחורי כל המקרים, כי באמת אין מקרה שיוצא מחוץ לשליטת מלכות ה'.**

1. דברים כה, יח
2. כסלו, ד, פג
3. ריסיס לילה, יח

את ישראל היא בלשון "ויקרא". הצליל נשמע דומה ומזכיר את המקרה אלא שנוספה האות אלי"ף שהגימטריה שלה הוא אחד. מה שנראה כמקרה נובע מאחדות ה' שרמוזה באות אלי"ף. תפיסת העולם הישראלית היא ההפך מעמלק. היא רואה את המקריות שבעולם ויודעת שמאחוריה עומדת מגמה ותוכנית אשר כל אירוע או תהליך הוא אחד מחלקיה.

בשבת זכור קוראים על מחיית עמלק כדי להקדים זכירה לעשייה. בפורים נעשתה מחיית עמלק בפועל במגילת אסתר. המן ובניו שהיו מזרע עמלק נהרגו ונתלו. וכן רבים משונאי ישראל שהרגו היהודים בשושן ובשאר מדינות המלך היו עמלקים. מחיית עמלק התבצעה אפוא כפשוטה בהריגת חלק מעם עמלק. אמנם פן נוסף יש במגילה למחיית עמלק. **סיפור מגילת אסתר מוחה את מהותו של עמלק ואת אומר החיים שלו.** אין בסיפור המגילה נסים על טבעיים. המציאות ממשיכה להתנהל בצורה טבעית והתהליכים שזורים בה זה בזה באופן מדויק ומובילים לנס המופלא שלה. מותה של ושתי שהביא להחלפתה על ידי אסתר. אהבת אחשוורוש לאסתר והעובדה שלא גילתה את עמה. בדיוק בלילה שבו היו זקוקים ישראל לישועה נדדה שנת המלך וביקש שיביאו את ספר הזיכרונות בו נמצא כתוב שמרדכי הצילו מבגתן ותרש. ובאותו רגע בדיוק הגיע המן לומר למלך לתלות את מרדכי על העץ.

אפשר לראות את כל האירועים כיד המקרה שנעשו משיקולים פוליטיים יחסי אהבה ושנאה וכדומה. אך במבט מעמיק רואים שיד ה' הייתה

בחלק מהשנים המעורבות מזדמנת פרשת זכור לשבת ויקרא. רש"י כותב שהקריאה היא לשון חיבה, לשון שמלאכי השרת משתמשים בו 'ויקרא זה אל זה ואמר'. בדיבור ואמירה, התוכן הנאמר במילים הוא העיקר, אך בקריאה, כמו מלך שקורא לאוהבו לבוא אליו, העיקר הוא עצם השייכות והקשר. בהמשך דבריו כותב רש"י שלאומות העולם מתגלה הקב"ה בלשון שונה. "ויקר אלוהים אל בלעם". ויקר - לשון עראי וטומאה.

לשון דומה נמצאת גם אצל עמלק במלחמתו בישראל "אשר קרך בדרך". וכן במגילה כאשר מרדכי שולח את התך לספר לאסתר את אשר מתרחש עם ישראל נאמר "ויגד לו מרדכי את כל אשר קרהו". אומר המדרש ש"אמר להתך לך אמור לה בן בנה של קרהו בא עלינו דכתיב אשר קרך בדרך". **מרדכי רואה במילה "קרך" מטבע לשון שמבטאת באופן**

המדויק ביותר את מהותו ושיטתו של עמלק, ולכן משתמש במילה "קרהו" כדי להגדיר את עניינו של המן.

בפירושו לתורה עומד רש"י¹ על פירוש המילה קרך ומאיר אותה בשלוש משמעויות שונות. לשון מקרה לשון קרי וטומאה ולשון קור וחום. תפיסת העולם של עמלק מתחילה מראיית המציאות כמקרה. אין רצון פנימי שעומד מאחוריה ואין תכלית שהעולם צועד אליה. זה יוצר פריקת עול בנפש, דבר שמביא לטומאה וקרי. וכן היחס לה' אינו נתפס בלב כראוי אלא בצורה קרה של ניכור ואדישות. תפיסת העולם כמקרה היא השורש לקרירות ולקרי שכובשים את אישיותו של האדם. לעומת גישה זו, הפנייה של ה' למשה שמייצג

במלאת 40 שנה לפטירת רבנו הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל

ספריית חוה יוצאת במכירה מוקדמת* של סדרת 4 כרכים על חייו ומשנתו

לחצו על התמונה כדי לראות את הסדרה

השימוש בתמונה נעשה ע"פ סעיף 27 לחוק זכויות יוצרים תשס"ח-2007. אתה הבעלים? צור קשר!

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר: www.ChavaBooks.co.il

לתורת הרב צבי יהודה הרב דוד לנדא

עם ישראל בעולם

ובהדדיותם, הוא הבריא והנורמלי. כשהעולם בסדר וכשאנחנו בריאים מאוד, אז יש שלמות השראת שכינה, שלמות נבואה, אור ד' ממלא אותנו ובוקע בתוכנו, ומתוך הבריות המרוכזות בתוכנו, מתוך "יופלינו אני ועמך"², מופיע, מתגלה ומתבסס הקשר והקונטקסט והחוטם המקשרים לכל הבריא כולה. זה מצב הבריות. אשרי העולם, אז, כשאנחנו נמצאים בבריותנו בכל המובנים, הרוחנית והחומרית והממלכתית. יש ביטוי ביאור החיים הקדוש, רבי חיים בן עטר: אשרי עולם שאומה זו בתוכו³. זה נכון וצודק. אשרי עולם שאומה זאת נמצאת בתוכו, מסודרת, קיימת, בריאה, גדולה וחזקה, ומתוך מרכזיות האומה הזו יש המשך הקרנת אור ד' הכללי⁴.

אם כן, אלו שני הצדדים: כללי, גדול, כלל עולמי, - וכל זה על ידנו. בספר מלכים, במעשה המצורעים ונעמן, כתוב: ידעו "כי אין אלקים בכל הארץ כי אם בישראל"¹. **הדברים הולכים ומתבררים במשך הדורות, עד אחרית הימים ואורו של משיח**. יש להתרגל ולשים לב אל שני הצדדים האלה שהם שני יסודות עולם מציאותיים. כך סדר הבריא, ההיסטוריה, העולם והדורות. כך בריא, קיים, מסודר וחי. יש ריכוז גדול, גבורה גדולה של ההווה האלוהית הפנימית הגדולה שלנו, בתוכנו, בכל המשך הדורות, באופן יסודי - וזה צד אחד, והוא קשור לאור ד' של מלכות כל עולמים, כלל הדורות. שני גלגלים, שני עיגולים: כלליות ופרטיות, ויש בפרטיות הזאת בריאות גדולה וצורך גדול, השראת שכינה ונבואה. הערך, הברכה וגילוי האמיתיות האלוהית של הכלליות, מופיעים דרך סידור המכונה בשלמותה, דרך הקשר עם הפנים, עם הלב שבאומות, עם המרכזיות הפנימיות. קישור שני הצדדים הללו בהתאמתם

צריך להתרגל להתבונן, להביט ולהסתכל במציאות. אנו פוגשים שני דברים: אור ד' הכללי, שמקיף כל עולמים וכל דור ודור, - ויחד עם הסדר של היכלי הכללי הזה, יש נשמת אומה מיוחדת והשראת שכינה מיוחדת של עם מיוחד. אלו שני צדדים: כלל עולמי, ריבונות של עולם אלוהי השמים והארץ, לא רק בעולם הזה אלא בעולמות באופן קוסמולוגי, שייכות הבורא והנבראים, 'אדון עולם', ויחד עם זה יש מכונה מפורטת, מיוחדת ומרוכזת - הצינור שלנו במובן ציבורי לאומי, מרכזיות האנושות במובן אלוהי. נפגשים כאן שני דברים הקשורים יחד בקשר אלוהי פנימי גדול. לכאורה, 'האנחנו' של עם ישראל הוא מרכז ופנימי מאוד, ונראה כאילו הוא מצומצם לגבי כל העולמים וכל ההווה, לגבי הערך הכללי של התגלות אור ד' בכל העולמים ובעולם הזה. אך המרחק הגדול הזה, הוא בריא לעולם. יש מקום להתבונן בשני הצדדים המציאותיים הללו, למיין, לחלק ולברר ביניהם, אך גם לראות שיש קשר ושייכות ביניהם.

1. מלכים ב' ה' ט"ו.
2. שמות ל"ג ט"ז ורש"י שם.
3. שמות י"ז.
4. ע"פ שיחות הרצ"י אורות התחיה פרק י"ג עמ' 23-26.

מה ראית אסתר?

פורים הרב ז"ר רוח

כחמן, ככל שתגדל גאוותו ותקרב נפילתו. זו אחת הסיבות שיעקב השתחוה שבע פעמים לעשיו¹. **"אביו ורבה דאמרי תרוייהו: 'בְּחֶמֶס אֲשִׁית אֶת מִשְׁתֵּיהֶם וְהַשְׁכַּרְתִּים לְמַעַן יַעֲלֶזּוּ וְיִשְׁנֶה שְׁנַת עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ נָאם ה'".** דרוש וכורש היו צרין על בבל ונצחן בלשצר מלך בבל. ואותו היום היו בלשצר וסיעתו עיפיים וחמים וישבו לשתות ונשתכרו ובאותו היום נהרג בלשצר. ואף אסתר אמרה מתוך משתיהן של רשעים באה להם פורענות². **הגמרא מסיימת בכך שרבה בר אבבה פגש את אליהו הנביא ושאלו, כמי מכל הדעות ראתה אסתר ועשתה? ענה לו שהתשובה הנכונה מורכבת מכל הדעות שהובאו מרבתינו, תנאים ואמוראים. על הכל חשבה אסתר, ועל כן פעלה כפי שפעלה.**

יש לנו בבית המלך ויסיחו דעתן מן הרחמים. פעולתה של אסתר לדעה זו נועדה להעמיק את הצער אצל ישראל, שיתאכזבו ממנה ויאמרו כי היתה זו טעות לסמוך עליה, ולא נותר להם אלא להתפלל. דומה ל"יִכְעֶסְתָּה צִרְתָּה גַם כֵּעַס בְּעֶבֶר הִקְעַמְתָּ"³, שציערה פנינה את חנה על עקרותה כדי שתתפלל ותרעיד את השמיים ואז אולי תיפקד.

"ר' יוסי אומר כדי שיהא מצוי לה בכל עת." עינה של אסתר צריכה להיות פקוחה על המן כל רגע על מנת למצוא הזדמנות ולהכשילו לפני המלך, על כן היא עושה משתה יום אחר יום. **"ר"ש בן מנסיא אומר אולי ירגיש המקום ויעשה לנו נס."** רש"י מסביר באופן מופלא: "שאף אני מקרבת שונאיהן של ישראל". אסתר מעתיקה בהנהגתה את הנהגת ה'. מעין 'והלכת בדרכיו'. על מנת לשקף כביכול את האבסורד שיכול להתפרש ח"ו

מדוע מבקשת אסתר מאחשוורוש לבוא יחד עם המן אל המשתה אשר עשתה ולמחרת מזמינה אותם לעוד משתה? לכאורה, אחרי הגזרה על היהודים ראוי וסביר יותר להרחיק את המן ולהימנע מלעורר את זעם אחשוורוש עליה, בהזמנה גבר אחר איתה למשתה.

בשאלה זו נחלקו רבותינו במגילה טו: **"ת"ר מה ראתה אסתר שזימנה את המן? ר"א אומר פחים טמנה לו שנאמר: 'יְהִי שְׁלָחֶם לְפָנֶיהָ לְפָחֶיהָ'."** אצל הרשעים המשתה עלול ליצור תקלות גדולות, כיוון ששיקול הדעת משתבש מהיין. ובמיוחד שילוב בין יין לכעס נעשה לעיתים קטלני, כפי שמצינו ששתי נהרגה במשתה. אולי יזדמן ותצלח אסתר להכעיס את אחשוורוש על המן.

"ר' יהושע אומר: 'אם רעב שנאך האכלהו לחם ואם צמא השקהו מים, כי גחלים אתה חתה על ראש'." קבלה מאחר יכולה לכבול ידי אדם. ברגע שהמן מקבל הנאה גדולה מאסתר מצטמצמת חירותו, והוא נעשה ל'אסיר תודה' תחת שליטת אסתר. קשה יהיה להמן לפגוע בעם אסתר לכשיתגלה, אחר שהטיבה עמו וכיבדה אותו.

"ר"מ אומר כדי שלא יטול עצה ומרוד." שעתו של המן משחקת לו, ובעת שכזו חובה לשמור עליו תחת שליטתו של אחשוורוש, שלא יטול עצה מגורם מבחוץ למרוד במלך ואז יהיה קשה מאוד לבטל גזרתו. אדם מורד כאשר זחה עליו דעתו, והקבלה ונוכחות המלך משמרת אותו בקטנות.

"ר' יהודה אומר כדי שלא יכירו בה שהיא יהודית." אסתר פועלת כסוכנת חשאית בעורף האויב, אמנם כל עם ישראל מאחוריה בתפילות ותענית אך אסור שירגש זכר קל לכך בהנהגתה. היא חייבת לשמור על חופש פעולה לכן פועלת באופן מטעה, מקרבת את המן בזמן שכל עמה בצער וגורמת שירגש נוח לידה ולא מאוים, ובינתיים היא תחפש הזדמנות להפילו. **"ר' נחמיה אומר כדי שלא יאמרו ישראל אחות**

1. תהילים טו.
2. משלי כה.
3. שמואל א', א.
4. משלי טז.
5. עיין באר מים חיים וישלח.
6. ירמיהו נא.
7. רש"י.

זיו הפרשה
הרב ז"ר רוח
עיוני עומק בשפה בהירה
חתוך פרשת השבוע
להזמנות: 0526-789565

שליחת הציבור שלכם
מבית מקור ראשון
רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי?
איתנו אתם יכולים!
הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
בזיכרון דמים
דיוור ישיר בכל רחבי הארץ
לפרטים: 0527-8908518
00528908518@gmail.com

בשביל הנשמה

הרב ליאור לביא ר"מ במכון מאיר

"התמכרות איננה בחירה, בוודאי לא מחלה. מקורה בניסיונו הנואש של אדם לפתור בעיה: הבעיה של כאב רגשי, של לחץ מציף, של קשר אבוד, של אובדן שליטה, של אי-נוחות עמוקה עם העצמי. בקצרה, זהו ניסיון נואש לפתור את בעיית הכאב האנושי". חג פורים כחג הגמילה משורש ההתמכרויות.

מגילה לגמילה מלגימה

בדברים הללו אפשר לאבחן כמה מהכאבים שצפים ועולים ברקע סיפור המגילה ובדברי חז"ל במדרשים: "בימים ההם כשבת המלך..."

אמר רבא מאי כשבת **לאחר שתיישובה דעתו** (מגילה יא, ב). במילים אלה מתארים חז"ל את המתח הנפשי בו נתון היה המלך אחשוורוש, שרוצה לוודא על ידי חשבונותיו שבית המקדש לא עתיד להיבנות יותר ושעם ישראל כבר לא יגאל. כך גם מתארים בהמשך שהמתח בינו לבין ושת, המזלזלת בו, נובע ממעמדו המלכותי המפוקפק, בגללו הוא חש חסר בטחון ונוח לצאת מכליו. אם כן, ביסוד המשתאות המופרזים של אחשוורוש עומד כאב עמוק על מעמד ממלכתו המאומים. עד כאן אחשוורוש. ומה בנוגע לעם ישראל?

אם אשכחך ירושלים

"אם אֲשַׁכַּחְךָ יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח יְמִינִי. תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי לִחְפִּי אִם לֹא אֶזְכְּרֶכִּי אִם לֹא אֶעֱלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחֲתִי" (תהלים קלז, ה-ו). וכך ממשיך לכתוב מאטה: "כאשר אני מזניח את מה שנצחי בי, אני מתנתק ממקור כוחי האותנטי ומאבד את קולי. כך זה בחיים, לעניות דעתי. במצב של עוני רוחני, אנו מועדים להתפתות לכל מה שעשוי לאלחש את פחדנו. בשורה התחתונה, זה מקורו של תהליך ההתמכרות, מאחר שעצם מהותו הוא הדחף לקחת מבחוץ את מה שבאופן נאות עולה מבפנים. **כשאני מעלה את ירושלים - "עיר השלום" שבפנים - מעל תענוגות העולם הזה, אני מתקבע על מקורות חיצוניים של הנאה או כוח או משמעות...**"

מאטה מדבר על הצד הנפשי-פסיכולוגי, אך למעלה מכך מסתתר הצד הרוחני. ירושלים הממשית, המוכחשת והנשכחת במגילה היא למעשה מקור הכאבים העמוק של כל דמויות המגילה. כאשר ירושלים לא עולה על ראש שמחתנו, עולה ראשם של אחשוורוש והמן מן הריקנות התהומית של החיים ומובילים להדוניזם נהנתני המוליך בסופו של דבר לכאוס ואבדון.

וזה לעומת זה עשה אלוהים. המפתח למהפך הפורימי הפנימי נובע מההתעשתות מהשטות, וההתפקחות מההתמכרות. כאשר יש מי שגם בעומק המשבר, איננו שוכח מהו מקור הכאב האמיתי: "אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה וְשָׁמוּ מְרַדְּכִי בֶן יָאִיר בֶּן שִׁמְעִי בֶן קִישׁ אִישׁ יְמִינִי. אֲשֶׁר הִגְלָה מִירוּשָׁלַם עִם הַגָּלָה אֲשֶׁר הִגְלָה עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ יְהוּדָה אֲשֶׁר הִגְלָה בְּבוֹכְדַנְאֶצֶר מֶלֶךְ בָּבֶל". מרדכי מעלה את ירושלים על ראש שמחתו, זוכר ומזכיר שוב ושוב את מקור הכאב האמיתי, שהוא הגלות המרה, ולא נותן את ליבו לשכוח. בעידן השפע בו אנו חיים חשוב לזכור ולהזכיר לעצמנו שוב ושוב. כאשר אנו מחוברים לא-לוהים, ערכים עמוקים ונצחיים ממלאים את חיינו, וממילא, נוצר בתוכנו החוסן הפנימי להתמודדות עם שלל ההתמכרויות לסוגיהן. וזוהי גם מגמתה האמיתית של שמחת הפורים היהודית. לא שכרות של שכחה אלא של זכירה וחיבור. לחיים, לחיים!

מאחורי משתה שמח ועליז כביכול, רווי אדי אלכוהול, מסתתר כאב אין סופי ואולי אף ייאוש עמוק של עם הנתון במשבר זהות הנמצא בבירת האימפריה הפרסית... אך מעומק השפלות, עולה ובוקעת גם הישועה וההתפקחות מן ההתמכרות. כיצד?

כי נמכרנו אני ועמי

מצבו של עם ישראל במגילה לא נראה מזהיר. חז"ל מלמדים שישאל שאלות הדור "נהנו מסעודת של אותו רשע" (מגילה יב, א), והשלימו למעשה עם בזיון כלי המקדש ובגדי הכהן המוצגים לראווה בסעודה, עדות לייאוש עמוק מהגאולה. משיח לא יבוא וגם לא יטלפן.

גם כאן - מאחורי משתה שמח ועליז כביכול, רווי אדי אלכוהול, מסתתר כאב אין סופי ואולי אף ייאוש עמוק של עם הנתון במשבר זהות הנמצא בבירת האימפריה הפרסית. וכראיה מוחלטת למצב ההתמכרותי של ישראל דורשים חז"ל: "ויהי בימי אחשוורוש אמר רב... הוא שכתוב, דברים כח, סח והתמכרתם שם לאויביך לעבדים ולשפחות וגו'". עם ישראל מתמכר ונמכר, **"כִּי נִמְכְּרָנוּ אֲנִי וְעַמִּי לְהָשְׁמִיד לְהָרוֹג וּלְאַבֵּד..."** (אסתר ז, ד). אך מעומק השפלות, עולה ובוקעת גם הישועה וההתפקחות מן ההתמכרות. כיצד?

חג פורים בולט בססגוניות הרבגונית שלו; משתאות, תחפושות, שוק פורים ומסיבות, "והשתיה כדת אין אונס". אבל כשחושבים על זה קצת לעומק, יש פורים, משהו שנראה על פניו מאוד לא יהודי. האם דרכנו היא להעמיד במרכז החג משתאות בהם המצווה העיקרית היא "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי"? הייתכן שהיהדות שמאז ומתמיד ידעה להבחין בין הטוב לבין הרע וציוותה עלינו: "ובחרת בחיים", מאפשרת התפרקות שכזאת בחסות דתית כביכול? (אינני רוצה כרגע לדון על היקף מצוות השתיה בהיבט ההלכתי בו כבר עסקנו בעבר). מה שברור הוא שחג פורים, בדרכו המשועשעת והעליזה, מבקש להצביע על דבר מה עמוק מאוד שמסתתר מאחורי תיאורי המשתה המוגזמים המופיעים במגילה. מהו אותו עומק חבוי?

בממלכת הרוחות הרעבות

לאחרונה נחשפתי לספר "בממלכת הרוחות הרעבות", שנכתב על ידי ד"ר גאבור מאטה, רופא יהודי קנדי. הספר, העוסק בהתמכרויות, מגייס לצידו בין השאר, רעיונות מתורת המזרח (ממנה נגזר גם שם הספר הקשור לאחד העולמות המתואר שם), כדי להבין את הצד המסתורי הזה בהתנהגות האנושית.

לאחר שקראתי בספר, עלתה בתוכי מחשבה פורימית קצת מהפכנית, שאולי מגילת אסתר וחג הפורים מבקשים לספר לנו בעצם על "ממלכת הרוחות הרעבות" כפי שהיא משתקפת בממלכתו של המלך אחשוורוש. כלומר, סיפורה של ממלכה המבוססת כולה על ההתמכרות, וממילא - על שורשיה והשלכותיה. וכך כותב המחבר לקראת סוף ספרו:

"התמכרות איננה בחירה, בוודאי לא מחלה. מקורה בניסיונו הנואש של אדם לפתור בעיה: הבעיה של כאב רגשי, של לחץ מציף, של קשר אבוד, של אובדן שליטה, של אי-נוחות עמוקה עם העצמי. בקצרה, זהו ניסיון נואש לפתור את בעיית הכאב האנושי. כל הסמים - וכל ההתנהגויות הכרוכות בהתמכרות, אם לסמים ואם למשהו אחר - נועדו להרגיע כאב בצורה ישירה או להסיח את הדעת ממנו. המנטרה שלי היא אפוא: **השאלה הראשונה היא לא "מה מקור ההתמכרות?" אלא "מה מקור הכאב?" התמכרות מציפה כאשר ידיעת העצמי - ועל כן ידיעת האלוהות - חסרות. כדי למלא את הריקנות הקשה מנשוא, אנו מפתחים התקשרות לדברים בעולם שאין להם שום יכולת לפצות אותנו על מי שהננו".**

הרב יונה גודמן
מנהל חינוכי מרכז ישיבות בני עקיבא

אף ילד (במשפחה...) לא נשאר מאחור!

בעידן הפרי-דיגיטלי בו צילמו תמונות בפילם רגיל - נהגנו בשיטתיות לפתוח ולסדרן באלבומי תמונות. באותם ימים, שימשו האלבומים גם כתמונת ראי להתלהבות ההורית שלנו. כמות התמונות והאלבומים ירדו בטור הנדסי מילד לילד. לילד הראשון מילאנו 'בוק', כשאלבום אחר אלבום תיעד

למען הדורות הבאים כל חיך או תנועה של הגאון הצעיר. ברם, מילד לילד הצטמצם השימוש בצמצם, וכמות התמונות והאלבומים שיצרנו הלכה ופחתה, כשהמצלמה ביותר בקושי נותרו כמה תמונות. לעתים נדמה כי האלבומים (וצמצומם) מהווים תמונת ראי למציאות כואבת נפוצה בה יורדת ההשקעה ההורית בילדים הכי צעירים במשפחה. במשפחות מסוימות דווקא הילד הצעיר ביותר גדל עם חסך חינוכי הנובע מתמהיל לא מוצלח של שחיקה ועייפות הורית, העלמת עין מגבולות ופינוק (שלו. וגם שלנו).

על דרך הדרש ניתן לומר כי אזהרת התורה מהעלול להתרחש באומה "כִּי תוֹלִיד בָּנִים וּבָנִי בָנִים - וְנִשְׁתַּחֲוּ" (דברים ד') נכונה גם ביחס להשקעה החינוכית במשפחה הפרטית ומחייבת אף בזירה זו ערנות והתמודדות שיטתית.

אפשר כמובן אחרת. יש משפחות בהן ההבנה שזה כנראה הילד האחרון מביאה להשקעה חינוכית מבורכת. במשפחות אלו מביאים ההורים לידי ביטוי את שלמדו מניסיון חייהם על חינוך ילדים, ומשקיעים בצורה נפלאה בחינוך בנם הקטן. לא מסתפקים בחוס ובאהבה אלא מתרגמים אותם לעשייה חינוכית ממשיית. איזה סוג משפחה אנו נהיה?

מסירות נפש

הרב ליאור אנגלמן

מסירות נפש? הרבה מעבר למה שחשבנו

מה אתם חושבים כשצמד המילים הזה מופיע? במי אתם נזכרים? רועי קליין? יוני נתניהו? אולי בכלל יצחק אבינו?

כולם מסרו את נפשם, כלומר ויתרו על חייהם למען העם שלנו. אבל יש מסירות נפש מסוג אחר לגמרי, ומבלי להמעיט כהוא-זה מגבורתם של אלה, אני מרגיש שזו מסירות נפש אולי גדולה יותר.

אני מדבר על אסתר. אמת, היא לא נהרגה על קידוש ה' אף שהיתה נכונה לעשות זאת. היא הרי לא נקראה למלך זה שלושים יום מפני סוד עמה ששמרה, וכיוון שלא גילתה נוצרה חומה בינה לבין המלך. עד כדי כך התרחקו, עד שבבואה לפני המלך חששה שאכן לא יושיט לה את השרביט ואולי תשלם בחייה. אבל זה החלק הקל במסירות נפשה, מבלי להמעיט בו כלל.

יש חלק קשה מזה. אסתר לא מתה, היא נאלצה להתבולל כדי להציל את עם ישראל. עד כה היתה במעמד יהודיה אנוסה, גויה מבחוץ, צדיקה מבפנים, לא קשורה בקשר זוגי עם הגוי הפרסי. ההכרעה לבוא אל המלך ברצון היא הכרעה לוותר על כל עולמה. היא תתבולל. בניה יהיו אמנם יהודים הלכתיים אבל יש להניח שיעלמו בתוך ההווה הפרסית.

היא אומרת באשר אבדתי אבדתי, ויודעת שהיא תאבד בכל מקרה, או את חייה או את ההשתייכות לעמה.

כשנהרגים על קידוש ה' זה נורא, כשמוסרים את הנפש היהודית וממשיכים לחיות כך, זה אולי נורא הרבה יותר.

ובכך שנה אני מדמיין איך אסתר מביטה מלמעלה, ממקום מושבן של הצדיקות בגן-עדן ורואה את בנות ישראל מתחפשות למלכת אסתר, שיוצרת שאבדה אבל לא אבדה לנצח. שנכתבה לדורות בעומק לבו של העם הזה.

ויש גם היום, בודדים שנאלצים להיטמע בתרבות זרה בשליחות המוסד למען ביטחון ישראל, מוסרים את נפשם למען נפש העם, ואיש לא יידע את שמם ואיש לא יתחפש. אשריהם ואשרי חלקם.

טובים השניים

אסתר אברהמי
יועצת אישית זוגית ומדריכת כלות

הגיעו אלי, גם גברים וגם נשים שאמרו לי משפטים שהמסר שלהם זהה: "אילו רק יכולתי להחליף את אשתי/ בעלי, בוודאי היה לי הרבה יותר טוב. כן, ראינו בני זוג שמתנהגים יותר טוב... הלואי ויכולתי... אבל יש ילדים, מה יגידו עלינו, איך נתמודד לבד וכד'. ניתן לומר שלמרות הנישואין הרשמיים, בחוויה שלהם הם גרושים. מכיוון שהם מצדיקים את עצמם ורואים רק את עצמם. הם אינם מסוגלים לקבל את בן הזוג. הם מתלוננים אצל חברים ואו משפחותיהם, כדי לקבל הצדקה ואישור שהם בסדר גמור ועל ידי כך, הם מעמיקים את הפער, הצער והסבל של כל אחד מהם ושל המשפחה כולה.

המסקנה הבלתי נמנעת היא שלכאלה ש"צודקים באופן מוחלט", לא תהיה יכולת ליצור שינוי שייטיב עמם ועם משפחתם. זה עצוב וכואב, אבל זה קיים. השינוי המיוחל יגיע, אם הצודק יהיה פתוח ולו במעט לראות אפשרויות מבט נוספות על אותן עובדות שיאפשרו לו לקבל את עצמו ואת בן הזוג. בשבוע הבא, נקרא, כיצד שמוליק ה"צודק", הצליח ליצור שינוי בעצמו ובמשפחתו.

רגשית קשה. היא שוב פנתה אלי. אמרתי לה **שמערכות יחסים זקוקים למתינות, לשיקולי דעת, לזמן, להקשבה הדדית, לקבלת האחר עם חסרונותיו ועבודה משותפת וכד'.**

גם את דברי היא לא קיבלה. היא אמרה שהיא בסדר גמור, צודקת והבעיה רק אצל בני הזוג ושיתפה אותי בהוכחות להצדקת עצמה. מכיוון שהופעתה החיצונית מרשימה וחיונית, היא השיגה בקלות קשר זוגי נוסף. שוב החליטו, תוך זמן קצר להתחתן וגם הפעם, ברוב פאה, מפני שהיא "זקוקה" כדבריה, למילוי רגשי של שמחה. גם כאן, הנישואין הסתיימו תוך זמן קצר. היא לא מסוגלת לחיות עם חסרונותיה. היא טוענת שעם חסרונות כאלה, אי אפשר לחיות. היא החלטית ומרגישה צודקת, למרות שכמה פעמים, התחתנה והתגרשה תוך זמן קצר.

בחרתי לשתף במקרה הזה, למרות שהוא קיצוני. כי מקרה כזה, יכול לייצג זוגות שאינם מתגרשים, אבל הם גרושים בתוך מסגרת שנקראת נישואין, **עקב חוסר קבלת בן הזוג** ו"הביטחון" שהם תמיד צודקים, יודעים, טובים יותר ו...סובלים בנישואיהם.

הצודק המוחלט והבלעדי בנישואין

"הצודקים באופן מוחלט" אינם יכולים ליצור שינוי בחייהם

ש. התחתנה בגיל מאד צעיר. "העיקר להתחתן ולצאת מהבית", אמרה לי, כשהגיעה לליעון. היא חוותה חיי פנימייה, חוסר ברגשות הוריים עוטפים ואוהבים ומחסור בכסף מינימאלי. הנישואין היו מפלט נהדר. בעלה, דאג בעיקר למחסור הכלכלי שלה והיא, הרגישה מלכה. מכיוון שהנישואין היו מפלט, לא הבחינה, עד כמה הערכים שלהם, שונים בתכלית. גישת החיים של בעלה, הייתה ברורה וידועה מראש. הוא ניסה לבוא לקראתה ולחתפף וזה לא עזר. הפער בגישות החיים, גדל והחריף. "הייתי צעירה מאד כשהתחתנתי ולא ידעתי מה אני רוצה בחיים. עכשיו התבגרתי ואחיה כמו שנראה לי ואף אחד לא יכתוב לי". אמרתי לה שכדאי ואפשרי לנסות לעבוד על גישה משותפת. **היא לא הייתה מוכנה לקבל את הנישואין הזה.** היא רצתה לחיות ע"פ דרכה בלבד, "כדי להשלים פערים מילדות". בסופו של מאבק, הם התגרשו. היא אמרה שהיא מאושרת, למרות שסבלה ובכתה, תוך כדי הקשיים וההתמודדויות, כגרושה עם ילדים.

הצורך שלה בחופש ובהשלמות רגשיות מבחוץ, הוביל אותה לקשר זוגי נוסף שהרגישה בו על גג העולם ותוך זמן קצר, החליטה להתחתן. מכיוון שגם בזוגיות הזאת, **היה צורך הכרחי בקבלת האחר**, נישואין אלה נגמרו מהר מאד ובנפילה

חידה לפורים

חכמינו אמרו ש"אסתר" רמוזה בתורה.
התדעו היכן?

הפינה של טוביה

שלום ילדים!

עוד מעט פורים!!! אני ממש מתרגש, כי זה החג שאני הכי אוהב! רק דבר אחד אני לא מבין: מה הסיבה שמתחפשים בפורים? מה זה קשור לסיפור המגילה? אז חשבתי על זה הרבה, קראתי את המגילה, וגיליתי משהו מאד מוזר: בכל סיפור המגילה, לא מוזכר אפילו פעם אחת הקדוש ברוך הוא. זה כאילו סיפור רגיל, והכל קורה במקרה, בלי שום נס. (מוזר, לא?) ואז פתאום הבנתי: זה לא סתם, זה בכוונה! בורא עולם לא מוזכר במגילה, כי הוא מסתתר שם! הוא רוצה ללמד אותנו שגם סיפור ההצלה של בני ישראל מהמן הרשע, שנראה כאילו הכל קורה באופן טבעי, והמן הגיע במקרה לארמון בלילה שבו נדדה שנת המלך, ובמקרה הוא הוזמן לסעודה עם אסתר ואחשורוש, ואז במקרה הכל התהפך לטובה זה לא מקרה! זה נס! וגם כאשר לא רואים את בורא עולם, זה הוא עושה את הכל! והוא מכוון את הכל, ועושה נס נסתר! ולכן קוראים למגילה שלנו מגילת אסתר, כדי להזכיר לנו שכאן בורא עולם מסתתר! ולכן אנחנו מתחפשים בפורים.. אנחנו מסתתרים מאחורי מסיכה, כדי להזכיר לעצמנו, שאמנם בורא עולם מסתתר, אבל נמצא איתנו כל הזמן ובכל מצב!

שבת שלום ופורים שמח! טוביה

רוצים לקבל מטוביה סרטונים חינוכיים ואקטואליים וגם מאחורי הקלעים? הצטרפו לקבוצת הוואצפ (השקטה) "החדר של טוביה"

בדיחות לפורים

מי היה התנא הגדול בהיסטוריה? ביג-תנא!

יש אומרים שלהמן היו מאתיים ושמונים בנים. אז למה תלו רק עשרה? כי תארו לכם שבעל הקורא היה צריך לקרוא 280 שמות בנשימה אחת.

למה מכל צוררי ישראל דווקא המן נקרא רשע? כי המרושע הזה רצה להרוג את עם ישראל דווקא בפורים, שהוא היום הכי שמח בשנה!

המלצת השבוע

השבוע יחול פורים, בו כולנו נקיים את מצוות היום האהובות. צפו בפרק "משלוח מנות" מתוך הסדרה "תלמוד ישראלי", ולמדו על הלכות מצוות משלוח המנות!

שאלות בפרשה

1. מה מיוחד בכתיבה של המילה הראשונה שבספר ויקרא?
2. מה פרוש המילה 'כשב'?
3. מדוע קורבן עולה נקרא בשם זה?
4. מהו הנושא של פרשת 'זכור'?
5. מדוע קוראים את פרשת 'זכור' לפני פורים?
6. מאיזה חומש לקוחה פרשת 'זכור'?

« פרשת ויקרא

שלחו אלינו תשובות באתר ערוץ מאיר לילדים, ואולי תזכו בפרס!

המונות במגילה

מצאו למה התמונות רומזות מתוך מגילת אסתר

עלילות פרשיה

כתב ואייר: יוסף מרקוביץ' yosefeitn100@gmail.com

רוצים לצפות בסדרת האנימציה של פרשיה? הכנסו לאתר ערוץ מאיר לילדים.

נכנס יין יצא סוד, ומאד אנו צריכים בחיינו, שסודות הנעלמים יצאו ויתגלו. על ידי גלויים של הסודות נכיר את עצמנו, נכיר את מה שחבוי בקרבנו, בשעה שאנחנו נבוא לאותה הבחינה של "לבסומי עד דלא ידע", ניפטר לפחות לשעה מכל אותן הידיעות המטעות אותנו המוליכות אותנו כשבויים ואין לפדות, כאסירים ואין להתיר, והידיעות המוטעות הללו הן מסתירות ממנו את היסוד. מאמרי הראיה, אגרת הפורים

על סדר היום
הרב שלמה אבינר

עשרה כללים במחלוקות בין רבנים

- א. כיצד להתייחס למחלוקות בין רבנים? תשובה: אל תתייחס. אין זה עניין שלך. אל תכניס ראשך בין הרים גדולים פן ירוצצו גולגולתך.
- ב. הגמרא מלאה מחלוקות, אבל כמובן, מתוך אהבה ואחוה ושלוש ורעות. דוגמא לכך היא מחלוקת בית הלל ובית שמאי, שהיו חלוקים באופן חריף בנושאים רבים, אבל היו משאילים כלים זה לזה ומתחתנים זה עם זה. לקיים: האמת והשלוש אהבו.
- ג. יש מחלוקות ואני הדל נבוכ מה לעשות. תשובה: כתוב בתורה אחרי רבים להטות. כמובן, יתכן שהמיעוט צודק ולא הרוב, אבל יש יותר סיכויים שהרוב צודק. ובמיוחד שכך גזר ריבונו של עולם.
- ד. אם אין רוב ומיעוט, אז הולכים אחרי רוב חכמה, מי החכם הכי חכם. גם כאן יש אותה הערה כמו בשאלה הקודמת.
- ה. עשה לך רב, היא עצה עליונה, וכך אדם אינו חייב לחקור רוב ומיעוט, אלא ילך בשקט ובבטחה אחר רבו. מה יעשה אם רבו נגד כולם? כמובן, ישאל ישירות את רבו מה לעשות.
- ו. לפעמים פוסקים כמרא דאתרא, כאשר זו שאלה ציבורית וכדומה.
- ז. חטא גדול הוא לבזות רבנים. מחלוקות לגופו של עניין, כן. לגופו של אדם, לא. וכמובן לכל רב יש לקרוא: רב.
- ח. חטא גדול הוא לשנוא רבנים. חילוקי דעות - כן, חילוקי לבבות - לא.
- ט. חטא גדול הוא לחשוך ברבנים שאינם עושים לשם שמים.
- י. ירושלמי: המבזה תלמיד חכם אחד, זה כמו הסרת אבן אחת מיסודות הבניין, כל הבניין מתמוטט. כל הרבנים חשובים, כולם יחד בונים את התורה בישראל.

עם מי אנחנו במלחמה?

רבים שואלים: במלחמה המתנהלת באירופה, למי אנו צריכים לסייע? תשובה: אל נא נשחק להיות משיח. הרמב"ם כותב בהלכות מלכים פרק יא שהמשיח ישתלט על כל העולם, וינהיג סדר עולמי של צדק ויושר ואמת ושלוש. אבל עוד לא הגענו לאותו זמן. עד שאתה רוצה לתקן את העולם, תקן את עצמך, תקן את מדינתך. עד שאתה מספק מזון לאוקראינים הרעבים, אנא תן מזון ליהודים הרעבים בארצנו. עד שאתה מחלק תרופות לאוקראינים המסכנים, אנא חלק תרופות ליהודים שאין להם כסף לתרופות או לטיפולים רפואיים - מה שכולל עשרות אלפי ניצולי שואה המתלבטים בין מזון, חימום או תרופות. עניי עירך קודמים. מרן הרב קוק כותב בעין איה על מסכת מעשר שני: קודם כל דאג למשפחתך. לאחר שכולם מסודרים, דאג לעם ישראל. וכאשר בכל עם ישראל אין איש במצוקה, והכל בסדר, אז דאג למין האנושי. אל תדלג, אין זה מוסרי.

כור גרעיני

גרעין תורני יחד בית שאן והעמק

נעים להכיר

תוכניות

יהלום - תכנית מנהיגות לנוער.
חברותא - תושבים לומדים חינוך ומידות. חיים יחד - נוער מניע חסד. כפר סטודנטים בני עקיבא.
לגדול ביחד - תכנית העצמה לנשים אחרי לידה.

ראש בית המדרש

הרב אופיר לסרי

פז"ם
15 שנים

במרכז הגרעין

בית מדרש 'יאיר' ע"ש הרב יאיר אוריאל זצ"ל, ר"מ במכון מאיר.

לפני 15 שנה, קבוצת משפחות ממכון מאיר שחיפשה להמשיך לגדול ולהתפתח יחד עם עמך בית ישראל יצאה לבירור בליווי הרב אלישע זצ"ל שהוביל לחיבור חס עם בית שאן ועם הרב איתן צוקר. מהחיבור הזה הוקם בית המדרש וסביבו הגרעין.

יחיד ומיוחד לפני שנה וחצי עבר בית המדרש, ואתו רוב המשפחות, לשכונה בעיר שבה מתמודדים עם אתגרים של אוכלוסיה מעורבת, זהות יהודית ומצב חברתי מורכב. המעבר לשכונה מפיה חיים גם בבית המדרש שהולך וגדל וגם בשכונה, והחיבור מצמיח דברים נפלאים.

פעילות מתוך תורה הנחת העבודה של פעילות הגרעין היא לעודד יוזמות מקומיות ולפתח תכניות לטווח ארוך. כך קרה, שבמהלך השנים התפתחו במסגרת הגרעין תכניות לילדים, נערים ומבוגרים שעוסקות בפיתוח כוחות החיים והדעת באוירה של אמון גבוה ופועלות כבר מעל 10 שנים. התהליכים שראו עינינו לאורך השנים הם עדות חיה לכוחה של תורה להניע את החיים ולחברם למקור.

עם הפנים קדימה בית המדרש ממשיך לגדול והופך לשיבה שבה לומדים אברכים ובחורים מבית שאן ומהעמק. משפחות שמחפשות לגדול סביב בית מדרש ולחיות בתוך משימה משמעותית מוזמנות להצטרף.

לפרטים והתקשרות אל הגרעין 054-6746423 אביעד

גרעינים תורניים מעוניינים להופיע בפניה? פנו אלינו headoffice@emeir.org.il

לטלפניה המתחדשת במכון מאיר

דרושים/ות למערך התרומות

טלפנים/יות

שכר בסיס + בונסים | משמרות אחה"צ-ערב

ניתן לשלוח sms למס' 052 - 5121946

אפליקציה חדשה לערוץ מאיר

לצופי ומאזיני ערוץ מאיר, אנו שמחים להציג לכם את האפליקציה החדשה למכשירי **אפל ואנדרואיד**, בה תוכלו לצפות או להאזין לכל התכנים שבאתר ערוץ מאיר.

סרקו את הקוד
להורדה בחנויות
אנדרואיד ואפל

